

Svendborg Kommune Kultur, erhverv og udvikling Ramsherred 5 5700 Svendborg

Bemærkninger til nyt Kommuneplanforslag 2017 - 2029. Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening, august 2017.

Svendborg Kommune har fremlagt ovennævnte forslag til ny kommuneplan. Naturfredningsforeningen i Svendborg Kommune har følgende bemærkninger til det fremlagte forslag.

Forord

Naturfredningsforeningens interesse er naturen i kommunen og dermed især landskab, miljø og klima. Det er både i de store overordnede træk og helt ned i detaljerne. Vi har ikke meget uberørt, vild natur, og naturen skal klare sig midt i et pulserende samfund med mange funktioner.

Naturfredningsforeningen glæder sig over, at kommuneplan 2017 har som målsætning at skabe mere, bedre og mere sammenhængende natur til glæde for kommunens nuværende og kommende borgere, besøgende, klimaet og ikke mindst af hensyn til naturen selv. Naturfredningsforeningen har specielt bemærket sig udtryk, der optræder adskillige gange i planen som f.eks. bynær natur, forstærket indsats for større og sammenhængende naturområder, standsning af tilbagegangen af biologisk mangfoldighed, bevaring og udvikling af naturen, udvikling af nye naturområder og økologiske forbindelser, naturkvalitet.

Denne målsætning skal ses i forhold til Naturkapitalindekset, der viser, at Svendborg kun scorer 17 ud af 100 point i en landsdækkende undersøgelse af kommunernes naturkvantitet og -kvalitet. Svendborg Kommune bruger kun 0,25 % af sit budget på natur og miljø, sammenlignet med temmelig mange andre kommuner, der bruger væsentligt mere. Gennemsnittet på landsplan er 0,52%.

Generelle bemærkninger

Kommuneplanforslaget er blevet et nydeligt og velskrevet, men et meget omfattende dokument, hvis udformning gør det svært for almindelige borgere at sætte sig ind i planen, både hvad angår overblik og detaljer. Man møder mange vanskeligheder.

Frem for alt er de små kortbilag rundt omkring i teksten så små, at man ikke kan stedfæste de enkelte punkter. Vi savner i den grad ordentlige kortbilag, og må nøjes med principperne i grove træk. Det nævnte vi også i forbindelse med den forrige kommuneplanhøring i 2013. Det er nok sådan alle kommuner i dag udformer det, men det gør det svært for borgerne at følge med og tage stilling til detaljer.

Der er tale om en helt klar opbygning, en slags "Pandoras æske" hvor man kan blive ved at hente nye afsnit frem, så man på den måde får mange oplysninger og redegørelser frem i den rigtige orden på det rigtige sted.

Byrådet og Kommunens forvaltning har helt klart formuleret målsætning, redegørelse og retningslinjer for langt de fleste emner i planen og naturfredningsforeningen kan stadig i store træk være enig i forslaget, som det foreligger. Kommuneplanen er også et af naturfredningsforeningens arbejdsdokumenter videre frem, så vi er meget interesserede i at det er et godt og sobert grundlag.

Derfor har vi gjort meget ud af at sætte os ind i planens indhold, og vi reagerer på forhold, som vi ikke synes er i orden set fra vores synsvinkel. Foreningen føler sig forpligtet til at tale om naturens vilkår. Vi skrev allerede bemærkninger til planstrategien og senest har vi sendt bemærkninger i forbindelse med vinterens forarbejder med borgermøderne.

Selvom kommunen skriver, at der egentlig er tale om revision af enkelte afsnit, så opfatter vi, at hele planen må være til debat i høringsperioden. Vi knytter vores bemærkninger til hovedstrukturens enkeltafsnit denne gang, men flere vil være gentagelse af, hvad der tidligere er fremført. Blandt andet at vigtige emners behandling og diverse handlingsplaner er udskudt til senere, og at der er ikke afsat budget til at gennemføre ret meget.

Vi har med bekymring erfaret, at byrådet føler sig knap så bundet af gældende målsætninger og kommuneplan, hvad de mange kommuneplantillæg også viser. En del er små justeringer, men i rigtig mange tilfælde får naboer og andre borgere sig nogle gevaldige overraskelser, især da hele planmaterialet er så svært tilgængeligt. Vi synes, at det er særdeles uheldigt, når byrådet helt fraviger sin egen målsætning.

Naturfredningsforeningen har følgende bemærkninger til forslaget:

Vores steder

- en fornuftig opdeling

Det virker fornuftigt at se lokalområderne, som mindre sammenhængende bystrukturer, med fælles muligheder og interesser, der hvor byerne ligger så tæt på hinanden.

Byer og lokalområder

- principper

Der er i denne og i de tidligere planer tale om et voldsomt stort formelt udlæg af areal til flere boliger i alle egne af kommunen, uden at der gøres ordentligt rede for behovet. Der er ingen begrundelse i en voldsom stigning i befolkningstallet eller voldsom tilflytning, i forhold til de boliger, der er til rådighed i dag. Der er fortsat mange udmærkede grunde og boliger til salg.

Der skal lokkes nye borgere til kommunen, er argumentet, og på alle borgermøderne fremsattes der ønske om nye boliger i det absolut nære nabolag, så ingen var nødt til at flytte væk - ved husstandsspaltning og ønsket om ældreegnede boliger. De ønsker, der ligner 60'ernes byudvikling, er imødekommet. Byvækst alle steder! samt åbning for byfortætning i eksisterende byområder. Nye formelle udlæg berører og ødelægger den natur, der findes på stedet. Hvad enten det er en lille grund eller et større område, så udgår det af naturens "pulje". Boligudlægget æder sig ind på det frie land, landskabet, naturen og dyrkningsmulighederne.

Kommuneplanrammer og lokalplaner - fremtidige udnyttelsesmuligheder

Kommuneplanen udmøntes i rammeplanerne. Rammerne for de enkelte områder er planen for arealernes udnyttelse som by og byudvikling. De nye områder skal lokalplanlægges, før de kan tages i brug, omvendt har grundejeren krav på en sådan planlægning, når arealer først er udpeget. Der er flere ældre udpegninger på byudvikling, som nu ønskes inddraget i byzone, så et stort areal tages i brug til by. Generelt mener naturfredningsforeningen, at der i disse rammer udlægges alt for meget landzoneareal, uden at der egentlig er behov for disse store reservationer nu.

Langt de fleste rekreative områder og områder omkring kommunens kirker overgår i planforslaget fra landzone til byzone, uden at der er en nærmere forklaring på, hvorfor man ønsker denne ændring. Naturfredningsforeningen er betænkelig ved det, da det øger risikoen for at der hen af vejen bygges yderligere på de grønne områder.

Naturfredningsforeningen har mere konkrete bemærkninger til enkelte af disse rammeplaner. De bringes til sidst i skrivelserne under overskriften Rammer.

Erhverv og turisme

Naturfredningsforeningen oplever, at der er kommet bedre styr på erhvervsområderne, og at kommunen gør mere for at hjælpe de erhvervsdrivende til gavn for begge parter.

Man må gerne udnytte eksisterende bygninger i landzonen til erhverv. Erfaringen viser, at det er svært med de virksomheder, der kommer i voldsom vækst ud over, hvad der kan rummes i landzonen. Vi håber, at kommunen prioriterer det højt at følge den enkelte virksomhed i landzonen med råd og tilsyn, og at man kan gelejde virksomheden frem til en god anden placering i et erhvervsområde i byzone, når vilkårene overstiges og placeringen bliver uønsket i forhold til omgivelserne.

Det er vigtigt, at erhvervsområderne får en styret, pæn udformning og rimelige adgangsforhold for svage trafikanter.

Turismen er blevet en væsentlig levevej på Sydfyn, og det stiller stadig større krav om faciliteter til turisterne, til overnatningsmuligheder og fritidsbeskæftigelse og attraktioner. Ligesom de lokale sætter turisterne pris på vores dejlige natur. Så den skal bruges og udnyttes. Det skal meget gerne ske uden at ændre og slide på det, vi ønsker at bevare. Det er en svær balance, som kræver omhyggelig og hensyntagende planlægning og investeringer.

Detailhandel

Naturfredningsforeningen mener, at der, i forbindelse med detailhandel, skal vises respekt for det omgivende lokale miljøes dimensioner, karakter og arkitektur. Det er noget, som de største butikskæder af princip ikke ønsker at underordne sig, men der findes gode eksempler på at det kan styres bedre.

Kulturarv og Kulturmiljø

Naturfredningsforeningen har tidligere påpeget, hvor vigtigt det var at der blev passet på de bevaringsværdige miljøer både ude i landskabet og i byerne. Selvkært er de fredede områder og Natura 2000 arealerne vigtigst og deres pleje prioriteres højt.

Men der er en eksisterende stor rigdom af bevaringsværdige emner. Mange er anerkendte, andre er måske knap så påskønnede. Vi må stadig opfordre til, at disse kvaliteter bemærkes, og at der gøres noget for at præcisere, hvad det værdifulde er, og hvordan bevaringen bør være. Oplysning både til de lokale og til turisterne kan gøre, at der bliver passet bedre på omgivelserne, og nogen steder bør der være retningslinjer for hvordan. Respekt for eksisterende bygge- og beplantningsskik, oprydning og vedligeholdelse. Respekt for og adgang til udsigter og indblik. Et kritisk eftersyn især i byerne og udbedringer. Både af hensyn til kommunens image og af hensyn til turismen kunne man ønske sig en stor økonomisk pulje til det, så der også kunne skiltes og reklameres lidt med særpræget.

Naturfredningsforeningen er enige i den fine redegørelse for de udpegede kulturhistoriske miljøer. Der kan bare godt udpeges flere, bl.a. Thurø by med sin forhistorie som bonde- og skipperby.

Kultur og fritid

Naturfredningsforeningen så meget gerne at støjniveauet ude i landskaber og ved kysten blev sænket, der er meget larm. Motorlarmen når langt især over vand. Larmende fritidsaktiviteter må indskrænkes, og vild leg med jetski og vandscootere, er helt unødvendig og må helt væk fra kommunens havområde.

Naturfredningsforeningen mener ikke at der skal være flere golfbaner. Ej heller at de eksisterende skal udvides. Der er meget store stykker landskab som går ud af dyrkningens og naturens pulje selvom det bliver "flotte" velpassede områder til brug for de få.

Naturfredningsforeningen er imod, at der udlægges til golfbaner ved Broholm.

Kommunen bør støtte havebrug, så der dyrkes egne grøntsager og frugt som modvægt til den voldsomme import, og meget gerne som økologiske brug og giftfri haver.

Trafik og infrastruktur

Naturfredningsforeningen synes, at det er meget vigtigt, at motorvejens omgivelser er flotte med store landskabstræk og uden forstyrrende elementer tæt på.

De 2 store sikrede forlægninger af hovedlandevejene er voldsomme gennembrud, planlagt for længe siden og formentlig til gennemførelse i en fjernere fremtid. Indtil da må man passe på de eksisterende forløb, og sørge for at de fremtræder så trafiksikre og pæne som muligt. Det er godt nok statens veje, men omgivelserne er kommunens. Der skal tilstræbes et roligt vejbillende. Udstillinger, tilbud og voldsom skiltning op af vejen må løbende stoppes og fredelige udsigter og pæn beplantning tilgodeses.

Naturfredningsforeningen mener, at der bør gøres meget for at bevare alle eksisterende stier, markveje, skovveje, kirke-, hov- og skolestier, smutveje og passager. Det er fint, hvis man kan etablere flere nye stiforløb til færdsel på langs koblet på cykelstier og frem til busholdepladser langs vejene, men også gerne som rekreative rundture og sløjfer i det mere lokale miljø. Kommuneplanforslaget har en fin målsætning, vi vil bare meget gerne se det realiseret. Men frem for alt må der ikke nedlægges stier, som er eller kan komme i brug.

Tekniske anlæg og forsyning.

Svendborg Kommune satser på, at energiforbruget i 2050 skal være dækket af vedvarende energi. (En langsigtet energiplan med bl.a. placering af vindmøller og solceller indgår ikke i Kommuneplan 2017, men skal udarbejdes som et tillæg til planen i løbet af 2017-18).

Naturfredningsforeningen støtter målsætningen, men ser med skepsis på den procedure, der her hidtil har været fulgt for opførelse af både vindmøller og solceller. Der bør derfor ikke besluttes eller opføres nye anlæg, før den nye plan er vedtaget. Under alle omstændigheder skal placering af anlæg ske under hensyn til natur og landskab, og mht. solcelleanlæg bør de ligge i samlede enheder.

Tre større fælles biogasanlæg er nævnt som led i kommunens energistrategi for at fremme fossilfri energiforsyning. Kommunen vil arbejde for at tilføre anden biomasse end husdyrgødning, f.eks. afklip fra grøftkanter og naturarealer samt bioafgrøder til kraftvarmeværket. Dette, mener naturfredningsforeningen, åbner for en udnyttelse af kommunens begrænsede arealer, som kunne være natur eller jordbrug, til biobrændselsafgrøder, der fjerner CO₂ fra vegetation og jord samt begrænser den biologiske mangfoldighed. Det kunne desuden fastholde kommunens skove som fortrinsvis driftsskov og reducere mulighed for urørt skov. Træbaseret biobrændsel er nævnt som vedvarende energikilde og angives som værende CO₂-neutral, hvilket ikke er korrekt, idet drift, vedligehold, transport og forarbejdning etc. af træet, samlet set bidrager til en øget udledning.

Kraftvarmeforsyningen bør være mere miljørigtig. Naturfredningsforeningen har den holdning, at der ikke skal importeres affald til kraftvarmeverket, men at koblingen til et nærliggende biogasanlæg er ønskelig, hvis transport af affald kan foregå uden gener eller risici. I stedet for udelukkende at planlægge med biogas som supplement, bør kommunen tænke i reelt vedvarende energikilder (sol, vind og overskudsvarme) i kombination med varmepumper.

Målsætningen er, at vi skal have godt drikkevand, der som udgangspunkt baseres på rent grundvand. Hvordan defineres "godt" drikkevand? Og "rent" grundvand? En Ny vandforsyningsplan er ikke en del af denne kommuneplan, men bliver lavet i løbet af 2017. Mange vandindvindingsområder har nogen eller ringe beskyttelse, og der er fundet spor af forurening af sprøjtegift og forurening fra industri. Naturfredningsforeningen savner derfor, at der tages konkrete skridt til særlig beskyttelse i indvindingsoplandet, hvor brug af pesticider helt bør undgås, eller rettere, der er brug for stop for sprøjtegifte i boringsnære beskyttelsesområder.

Skovrejsning kan bidrage til at beskytte grund- og drikkevand.

Det er højst kritisabelt, at biogasanlæg kan lægges i områder med særlige drikkevandsinteresser (ODS), hvis "det ikke indebærer en væsentlig risiko for forurening af grundvandet".

Med etablering af Vand og Affald er der sket en forbedring af affaldssorteringer, men der bør sættes meget mere gang i kilde-affaldssorteringen, så blandt andet det organiske husholdningsaffald afleveres til førstkomende biogasanlæg. Samtidig ønsker vi en løsning, som begrænser mange spande ude i vejilledet og på landet.

Åben land struktur og Landskabsområder

Der er en meget grundig beskrivelse af de enkelte landskabsområder, et fint arbejdsredskab til vurdering af fremtidige tiltag. Det var dejligt.

Natur

Som nævnt i forordet er det naturen som ligger naturfredningsforeningen på sinde.

DN Svendborg ønsker på den baggrund en mere aktiv indsats i Kommuneplan 2017-29 for:

- Sammenhængende og mere vild natur
- Forpligtende og konkrete delmål og tidsplan for at sikre og forbedre kvaliteten af diverse naturområder
- Revision af naturkvalitetsplaner og løbende naturtjek
- Konkrete udspil med hensyn til pleje af særlige (§ 3) naturområder
- Sikkerhed for rent grund- og drikkevand

Naturfredningsforeningen savner en mere proaktiv og handlingsrettet indstilling til naturen i Svendborg Kommune. Målsætningen om mere og sammenhængende natur er positiv, men planen burde også indeholde, hvordan man konkret tænker sig at skabe denne sammenhæng, at udføre den nødvendige vedligeholdelse og pleje, og hvordan man vil investere i forbedringer. Budgettet til natur er nærmest nul, så der er hverken sat arbejdskraft eller penge af til at opfylde den fine målsætning.

Tværtimod åbnes der for endnu mere brug af naturen til alle mulige forskellige fritidsaktiviteter. Det kan bestemt synes meget rimeligt, men ikke uden at der samtidig værnes og beskyttes mod uro og slid.

Naturkvalitetsplanen for Svendborg kommune, som er videreført fra Regionplanen, skal forøge naturværdier, udvikle og udbygge større naturområder, afbøde klimaændringer og begrænse udvaskning af næringsstoffer. Men den er ikke revideret siden 2005 på grund af manglende ressourcer. §3 Naturområder, udpeget efter 2005, er ikke målsat. Efter planen skal der åbenbart ikke udpeges ny natur. Skal der slet ikke udpeges ny natur?

Naturkvalitetsplanen skal være redskab til aktiv indsats med naturpleje og genopretning, således at "vilde plante- og dyreliv og naturtyper skal beskyttes, bevares, plejes og forbedres og tilbagegangen af biodiversiteten skal standses". Der mangler gennemførelse af Naturtjek. Er det ikke ret mange år, hvor handling mangler?

De økologiske forbindelser, der skal styrke den biologiske mangfoldighed (sammenhæng med "grøn struktur i Svendborg by og naturen i det åbne land") mangler konkretisering og detailplaner. §3-områder er opdateret i maj 2017. Der mangler tydeliggørelse af, hvor kan man se dem?

Det grønne Danmarkskort ligner i store træk, det kort der blev lavet til naturfredningsforeningens "Fremtidens natur" og det er vi glade for. Vi mener dog, at kysterne bør medtages, nu hvor de restriktive bestemmelser, der hidtil har beskyttet kysterne mod anlæg i form af strandbeskyttelseslinje og kystnærhedzone, ændres med den nye planlov.

Det grønne Danmarkskort skal "danne grundlag for forstærket indsats for større og sammenhængende områder til gavn for natur, befolkning og turisme". Men kommunens samlede naturareal er, som det fremgår af planforslaget, lille og de enkelte områder er truede og sårbare, fordi de er små og ligger spredt. Den biologiske mangfoldighed kan ikke opretholdes under de nuværende forhold. Større og mere sammenhængende naturområder er en forudsætning for at bevare naturværdierne og sikre stabile bestande af vilde dyr og planter. Vi savner uddybende signaturforklaring til kortet og beskrivelse af handlingsplaner for at opfylde målene. Vi ville gerne have konkrete udpegninger, detaljerede handle- og tidsplaner samt finansiering. Der er ingen planer om nye naturområder uden for de eksisterende, og det harmonerer vel ikke med målsætningerne i øvrigt?

I forbindelse med skovrejsning undrer naturfredningsforeningen på hvad slags skov, det skal være, er det driftsskov eller urørt skov eller noget midt imellem? I handleplaner for Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune 2014-2025 står der (side 15), at man vil højne naturindholdet i de kommunalt ejede skove via naturnær drift, og hvert år gennemgå den forstlige drift for at sikre naturhensyn og naturværdier. Der savnes dog en mere detaljeret plan samt konsekvensvurdering af dette.

Kommuneplan 2017 omtaler flere steder vild natur og mangfoldig natur. Hvilke konkrete tiltag er der taget for at fremme dette? Jvf. Planer og Handlinger på baggrund af Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune juni 2. udg. 2016.

I kommuneplanforslaget står der: "Svendborg kommune har sat en kortlægning af arten kæmpebjørneklo i gang for at vurdere, om der i nogle områder skal tages initiativ til en koordineret bekæmpelse af denne art". Kommunen bør være mere stringent og lave en egentlig handlingsplan, som i højere grad løser problemet.

Kyst

Der savnes en handlingsplan for den fine målsætning.

Naturfredningsforeningen ønsker borgernes adgang til alle kyststrækningerne, både frem til kysten og langs med kysten. Man skal kunne bade om sommeren, opholde sig og gå tur hele året. Kommunen har været for passiv både før og i de seneste år, så private har fået mulighed for at privatisere noget som burde være alle borgeres ret. Nu er det blevet uoverkommelige udgifter at rette op på det - eller bare at registrere hvordan det forholder sig, så oplagte ulovligheder kunne ryddes af vejen. Det er særlig galt ved kysten mellem Rantzausminde og Svendborg. Der savnes den målsætning, at det vil byrådet tage fat på nu.

Kysten og havet udenfor kommunen skal i den grad bruges nu til turisme og fritidsaktiviteter. Det er godt med de forskellige former for lystsejlad, og kommunen skriver, at man vil prioritere højt, at der er bådepladser nok, oveni de seneste års mange udvidelser af havnemulighederne og broer. Der er rigtig mange anlæg, men planen om hvor, der kan etableres broer og offentlighedens lov til adgang, har hjulpet.

Men naturfredningsforeningen ser alligevel med bekymring på, at der fyldes på og fyldes på i det oprindelige naturområde som kysten er. Kyststrækninger bør holdes fri for anden anvendelse, anlæg og byggeri.

Desværre står der blandt andet "at det er Byrådets mål, at der skal være et bredt og varieret udbud af campingpladser nær kysten, som kan bidrage til en øget turisme, at fremme og udvikle campingpladser i tilknytning til natur-, kajak- og dykkerturisme. Man skal fremme campingpladser af høj standard med tilknyttede lege- og vandlande, som kan være med til at forlænge sæsonen. Arealudlæg for sådanne pladser bør normalt være så rummelige, at pladserne kan opnå en kapacitet på min. 500". Det er voldsomt store naturfremmede anlæg.

Der lægges i alt for stor grad op til det som byrådet kalder "Nær kysten" Campingpladser. Naturfredningsforeningen synes ikke, at campingpladser behøver at ligge så nær kysten, at de optager den nære kyst med anlæg, hytter og campingvogne. De eksisterende campingpladser nær kysten bør ikke udvides, hverken i Lundeborg, Knarreborg Mølle, Bøsøre eller Øgavl.

Endvidere, "at der etableres et antal primitive, naturnære overnatningspladser med plads til 10-20 telte og/eller shelterfaciliteter i tilknytning til kysten, skove og de regionale cykel- og vandreruter og for kajakturister og under hensyntagen til landskabet og naturbeskyttelsen". Fin målsætning, men det er igen en placering i et sårbart naturområde, og der har været store problemer med anbringelsen og udformningen af de allerede anbragte shelters. Nok har vi en lang kyststrækning, men det er mest de samme steder, hvor alle vil være, eller de steder hvor det er helt uacceptabelt af andre grunde. Hvis man kunne opnå en forståelse for at omhyggeligt diskret, anlagte småpladser i tilknytning til en eksisterende småbebyggelse, med vand og simple toiletmuligheder var det en mulighed.

Jordbrug

Naturfredningsforeningen er enig i det meste af afsnittet, men har dog en del bekymringer. Et mangfoldigt jordbrug er vigtigt, og jordbrugsinteresserne skal i høj grad tilgodeses. Det er det meste landskab, som dyrkes på forskellig vis, men vi er dybt bekymrede over den ensidige drift på meget store arealer og forbruget af sprøjtegifte i det traditionelle landbrug. Det går tilsyneladende vældig godt med afgrøderne, men på langt sigt er der nogle katastrofale tab af biodiversitet og en trussel mod grundvandet. I håbet om at udrydde uønsket flora og fauna pløjes der langt ud i vejkanter og ind under hegn, og vejsiderne slås med græsslåmaskine hele vejen rundt, flere gange om året, med og uden kommunens hjælp.

Ammoniak og sprøjtegift påvirker naturen og landskabet også udenfor landbrugsarealerne. Det går ud over vilde planter og dyr, og det kan især bestøvende insekter ikke leve med, og hvis vejrliget også er uheldig på grund af klimaforandringer, så ser det sort ud. Det kan man åbenbart ikke forklare det såkaldt "bæredygtige landbrug", ligeså lidt som, at alle disse giftstoffer ender i grundvandet og blæser med vinden og flyder med drænvandet hen hvor det skader andres afgrøder og vandmiljøet.

Der savnes et formuleret ønske om at en større del af landbrugslandet dyrkes, natur- og miljømæssigt, mere bæredygtigt, f.eks. økologisk.

Der er til sidst nogle afsnit om dyrkning af biomasse med henblik på omsætning til energi. Der mener vi, at der skal nogle omhyggelige overvejelser og retningslinjer til, så det ikke kan lade sig gøre helt tilfældigt og hvor som helst.

Er der brug for mere el til landbruget, så må det være i lille målestok og opad eksisterende bebyggelse, måske som husstandsmøller.

Eller som led i en egentlig større planlægning for almenvældet i hele kommunen.

Geologi og grundvand

Det er skræmmende at der tages så let på sprøjtemidlernes nedsivning til grundvandet. Naturfredningsforeningen så gerne at der enten blev langt større beskyttelsesområder omkring vandløbene eller at der alene kunne være økologiske brug i nærheden.

I hele afsnittet om grundvand savner vi, at der tænkes på skovrejsning som sikring af grundvandet. Skovrejsning kombineret med naturplaner og økologiske korridorer og grundvandsbeskyttelse bør indgå i den samlede strategi for natur og grundvand i kommunen fremover.

Efter endt råstofudvinding skal råstofgrave som hovedregel efterbehandles til naturformål og rekreative formål, ud fra en konkret afvejning i forhold til jordbrugsinteresser. Hvor råstofindvinding efterlader geologisk interessante profiler skal disse søges bevaret.

Klimatilpasning

Kommunen satser meget på skovrejsning i forbindelse med klimatilpasning. Hvordan har kommunen tænkt sig at agere for at påbegynde realisering af planerne om et skovareal på 20-25 % (i 2100) modsat de nuværende 14%?

Ved om- og nybyggeri kan kommunen forlange, at der skal etableres en adskillelse mellem afledning af regn-, dræn- og spildevand. Problemet er den hidtidige kloakering af de store eksisterende bebyggelsesområder, som ved voldsomme regnskyl slet ikke kan rumme disse vandmængder. Det resulterer dels i oversvømmelser og dels i at blandet spildevand og regnvand løber over og ud i havet uden rensning.

”Der skal i fremtiden udarbejdes handleplaner, der sikrer, at kloaknettet kan leve op til servicemålene” med hensyn til tålegrænsen for oversvømmelse, som følge af overbelastet kloaknet. Klimatilpasningsplanen må give anledning til at ændre spildevandplanen, og ”der skal ske en helhedsvurdering med henblik på at sikre samspil mellem kloakker, vandløb, søer og hav”. Hvornår følges vurderingerne op med handling? spørger Naturfredningsforeningen, for det savnes i kommuneplanforslaget. Men vi er opmærksomme på, at der er overvejelser og handlinger undervejs i Vand og Affald, og at det er voldsomt dyrt og besværligt at ændre i de gamle byområder, og svært at etablere overløbsbassiner. Det er bare meget uheldigt for havets flora og fauna, hver gang der kommer store mængder forurenede vand ud.

Rammer

Rammeplanerne ligger for sig, og i den grad for sig, at det ikke der, ved oplysninger om reglerne for de enkelte områder står oplyst en slags redegørelse, bl.a. om noget så vigtigt som om området er omfattet af en lokalplan eller lignende forudsætning for anvendelsen. De fleste rammer er gamle, fra før kommunesammenlægningen, og man skulle tro, at der havde været tid til at supplere med så vigtige oplysninger. For alle rammer står der bare, at det er forslag, så det er svært at forstå hvad der er nyt. Temmelig meget er vel gældende kommuneplanrammer? Er det tanken at gamle gældende bestemmelser også skal kunne ændres udover hvad der fremgår her?

Bemærkninger til enkelte rammeplaner:

Svendborg Bymidte

Selv om naturfredningsforeningen undrer sig og beklager planerne om den voldsomme etageboligbebyggelse langs havnen og den dårlige planlægning, så er byen og havnen ikke vores interesseområde.

Svendborg Vest

Lige nu er et lokalplanforslag for et meget stort solcelleanlæg ude i det åbne land opad Fåborgvejen vest for Ulbølle i høring. Det er en uheldig disposition, på et tidspunkt, hvor der mangler regler for placering af så store tekniske anlæg i kommuneplanen. Og det er i strid med kommunens egen målsætning her.

Svendborg Øst

Der udlægges et stort nyt boligområde ved Egenappevej. Der er i forvejen meget tæt boligbebyggelse på det lav uden butiksbetjening. Der savnes forklaring på, at det virkelig skulle være nødvendigt at lade byen vokse mere her. Det virker helt urimeligt, og det er naturfredningsforeningen imod. Selvfølgelig er mulighederne for at skaffe flere nye boliger ved fortætning i det udstrakte lavt tætte boligområde ikke til stede. Men herude er det et område med attraktiv natur. Henvis eventuelle behov til de i forvejen udlagte områder vestpå i Tankefuld.

Bjørnemosegård er udpeget til turistcenter. Hvad er det mon man tænker sig i den sammenhæng, og hvornår skal det realiseres?

Thurø

Thurø bliver atter hårdt ramt. For borgerne på Thurø, som knap er kommet over chokket med underkendelsen af den smukke bevarende lokalplan for Gambøt og den dertil svarende kommuneplanramme, og som nu skal til at leve med 4 etages etagebyggeri umiddelbart ud til Thurø Bund i vandkanten - i strid med at kommunens hidtidige målsætning var, at der ikke skulle bygges boliger på arealer ved kysten - og især ikke på arealer, der kunne blive oversvømmede ved stormflod og anden form for højvande. Det bliver en skændsel i et smukt naturområde, en form for dårlig planlægning, som må få voldsomme præcedensfølger ud over tabet af idyllen.

Beskyttelsen af Thurø Bund som Naturområde synes da også i kommuneplanen at være blevet svækket. Er det en konsekvens af, at det gamle bådebyggerværft, der var omfattet af den bevarende lokalplan, nu skal erstattes med den række nye 4 etagers boligbebyggelser, der kommer til at dominere hele kysten, så området derfor ikke længere er så meget værd. Det er virkelig uheldigt.

Byrådet fortsætter desværre i samme spor nu der er "taget hul på bylden". Nu skal Thurø bruges under devisen "at borgerne ikke ejer deres udsigt eller nærrekreative områder". Nu udlægges der areal til et butikcenter med etageboliger oppe ved Brovejens ellers fredelige indføring på Thurø, åbenbart af samme årsager som ved Gambøtplanen, at der skal tjenes på landzonearealet, som ejes af en betydningsfuld person. Det var præcist det, øens borgere frabad sig ved forrige revision. Thurø by har sit gamle centerområde længere henne på Bergmannsvej, og skal der være mere mulighed for mere butiksareal, så må det være der i beskeden målestok - jf. byrådets målsætninger om byfortætning. Det kan ikke være meningen at byrådet skal drive discountbutikskrig på Thurø og ændre bystrukturen ved at ødelægge smukke arealer i landzone. Der må heller ikke kunne ske det, at øens handlende nu ikke kan drive handel i byens gamle centrum.

(PS! der må have indsneget sig en fejl med zoneoplysningerne i rammen for landzoneområde ved Brovejen)

Den i forvejen store campingplads på Øgavl forslås udvidet til det dobbelte. Atter et smukt areal i kystzonen med åben mark. Et tab af natur og en øget trafikbelastning af et smalt vejnet.

Man har bare tænkt sig at løse trafikbelastningen ved at lave en ny vej tværs over det grønne område med eksisterende boldbaner og ned gennem det lille nærrekreative område "Mosen", så de nye tilflyttere og alt det andet, der nu skal være på den lille ø kan komme frem.

Der skal ikke udlægges mere til flere boliger på Thurø eller anden anvendelse. Øen og vejnettet kan ikke bære det. Thurø er et attraktivt område i kraft af naturen, landskaberne, nærheden til kysten og den gamle bebyggelse. Lad det være som det er og beskyt det eksisterende.

Og hvorfor er Thurø by ikke udpeget som bevaringsværdigt kulturhistorisk miljø. Det var da ellers uhyre oplagt med forhistorien og de forskellige byggefaser af gårde og skipperhuse. Det er anderledes end Troense, en tidligere og senere historie.

Vindeby Troense og resten af Tåsinge

Der udlægges et temmelig stort ekstra areal til det offentlige areal med Tåsingeskolen, afd.Sundhøj. Naturfredningsforeningen så gerne at yderligere bebyggelse blev holdt opad det eksisterende. Så det udvidede område fortsat var frit f.eks. til sportsbaner mv. Der er blevet udlagt meget store områder til nye boligområde bl.a. omme bag Badstueområdet, (Gammel Nybyvej) selvom der er rigeligt byggemuligheder i området allerede, så lad det blive i landzone. Der er nogle store reserver i landzone og i byzone til boligformål i Landet og Bjerreby.

Tankefuld Rantzausminde

Tankefuld bærer præg af at jo længer tid der går, des værre går det planlægningsmæssigt. Der var planlagt en voldsom bevidst omdannelse af området med en smart ny bydel. For efterhånden mange år siden gav naturfredningsforeningen udtryk for, at hvis byrådet ønskede at gennemføre den storslåede masterplan for området, så var det nødvendigt, at man bremsede anden byudvikling i kommunen og henviste al byudvikling til Tankefuld. Byrådet valgte den stik modsatte fremgangsmåde, og udlagde alt, hvad man overhovedet kunne, andre steder til masser af nye boligområder. Det gør man fortsat, og det er åbenbart frygteligt dyrt for Kommunen. Det er forfærdelig synd, at disse smukke arealer med al den natur, fortsat ligger som et urealistisk udlæg til planer, der ikke kan gennemføres i rimelig fremtid, selv om der allerede er rammer for bebyggelsen. Naturfredningsforeningen bekymrer sig fortsat om åsforløbet og alle de andre værdifulde naturdetaljer, både de helt naturlige og menneskeskabte. Det er synd for området, men det er svært at bedre.

Vi mener fortsat ikke, at det er rimeligt, at man ikke har gjort noget som helst forsøg på at bedre adgangen til kysten fra de nye bebyggelser i Rantzausminde og det bagvedliggende så stort et område med så mange fremtidige beboere. Det er uanstændigt at foregøgle folk, at de kommer nær en dejlig kyst, når stort set det hele er private strandgrunde uden adgang.

Gudbjerg Gudme Hesselager

Der er alle tre steder store udlæg i landzone til boligområder, som ikke er taget i brug. Naturfredningsforeningen synes, at det er alt for store stykker. Vi så meget gerne en revurdering eller helst en indskrænkning af mulighederne for anvendelse, gerne at områderne forblev ubebyggede i landzone. Det er uheldigt, at de blev formelt udlagt som de blev, uden videre betingelser, udover en reserve på langt sigt.

Vi ser, at Flagstadjorden sydvest for Lundeberg Havn inddrages i byzone, men som rekreativt område. Naturfredningsforeningen går ud fra, at det på ingen måde er hensigten at bygge på dette kulturhistoriske område.

Strand- og vandarealet umiddelbart nord for Lundeberg Havn udlægges til lystbådehavn. Det savnes der en nærmere redegørelse for behovet for, og hvis ikke det er aktuelt, bør udlægget ophæves. I det hele taget savnes noget om, hvad Lundeberg som turistcenter indebærer.

Naturfredningsforeningen mener ikke, at campingpladsen Knarreborg Mølle skal udvides på den anden side af vejen mod øst ud mod kysten. Der er så få steder, hvor man kan få disse fredelige flotte udsigter over kysten og havet.

Skårup Oure

Skårup, Åby, Vejstrup og Oure opleves som sammenhængende by i dag, hvor hastighedsbegrænsningen på 50 km i timen gælder på landevejen for hele stykket.

Der har været bragt planer for en kæmpe idrætshal-globe og ældreboligkompleks i Oure i Amtsavisen for nylig? Så vidt man kan se er det indenfor landzonearealet Tanghavevej Boligområdet, 11.02.B2.792, med nogle lidt andre rammebestemmelser. Skulle disse planer med i kommuneplanen?

Småøerne

Der ønskes campingmuligheder på øerne med 50 enheder heraf en tredjedel som hytter, hvert sted. Det lyder som temmelig meget, selvom det vil give turisterne mere tid med overnatningsmulighed. Hytter og campingfaciliteter skal i givet fald placeres i tilknytning til eksisterende bybebyggelse, og mon ikke der burde startes med noget betydeligt mindre.

Det undrer os, at naturpleje på småøerne slet ikke er nævnt

Naturfredningsforeningen håber, at byrådet kan bruge de fremsatte bemærkninger.

Bedste hilsener
René Lund Chetronoch
Formand for DN Svendborg
svendborg@dn.dk
rlc.dn.svendborg@gmail.com
27110544